

**ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ –
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ**

Διπλωματική εργασία:

**Ο ρόλος του διευθυντή του σχολείου στη διαχείριση της ετερότητας και
της διαφορετικότητας**

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΟΥΜΗΣ

ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ: ΚΑΡΑΤΑΣΙΟΥ Γ. ΕΛΕΝΗ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2015
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Πίνακας περιεχομένων	2
Ευχαριστίες.....	4
Περίληψη	5
Abstract.....	6
Εισαγωγή.....	7
ΜΕΡΟΣ Α΄ - ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	
1. Εννοιολογικές αποσαφηνίσεις.....	8
1.1. Ετερότητα.....	8
1.2. Διαφορετικότητα–	
Αναπηρία.....	13
1.2.1. Διαφορετικότητα.....	13
1.2.2. Αναπηρία	14
2. Εκπαίδευση και ετερότητα.....	11
2.1 Ρατσισμός-Ενδοσχολική βία.....	17
3. Ο ρόλος του διευθυντή σχολείου στη διαχείριση της ετερότητας και της διαφορετικότητας...	18
4. Προϋπάρχουσα έρευνα: βιβλιογραφική ανασκόπηση.....	21
ΜΕΡΟΣ Β΄ - ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ	
1.Μεθοδολογία έρευνας.....	24
1.1. Ερευνητική υπόθεση.....	24
1.2. Σκοπός της έρευνας.....	24
2. Το δείγμα της έρευνας.....	25
3. Ερευνητικό εργαλείο.....	25
3.1.Παρουσίαση ερωτηματολογίου.....	26
3.2. Χορήγηση – Συλλογή δεδομένων.....	27
4. Επεξεργασία δεδομένων.....	28
5.Ευρήματα/αποτελέσματα έρευνας.....	28
5.1. Αξιοπιστία.....	28
5.2. Δημογραφικά στοιχεία της έρευνας.....	28
5.3. Συχνότητες των απαντήσεων	31
6.Διάφορα ευρήματα.....	47
6.1. Ευρήματα σύμφωνα με το φύλο των διευθυντών.....	47

6.2. Ευρήματα σύμφωνα με τα χρόνια προϋπηρεσίας.....	49
6.3. Ευρήματα σε διαφορετικές περιπτώσεις προβλημάτων μαθητών.....	52
7. Σχολιασμός - Συμπεράσματα.....	53

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ερωτηματολόγιο.....	56
Βιβλιογραφία.....	64
Βιβλιογραφία ξενόγλωσση.....	70

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η παρούσα διπλωματική εργασία εκπονήθηκε στο πλαίσιο της φοίτησής μου στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στη Δημόσια Διοίκηση με κατεύθυνση την Εκπαιδευτική Διοίκηση του Πανεπιστημίου Νεάπολις Πάφου.

Θα ήθελα πρώτα από όλους να ευχαριστήσω τον Κοσμήτορα κ. Σπύρο Βλιάμο για την συνολική μας συνεργασία και την στηριξή του, τους Καθηγητές κ. Κωνσταντίνο Τσιούμη, κ.Γεώργιο Μπάρμπα και κ.Μαρία Δημάση για τη συνεχή καθοδήγηση και τις πολύτιμες συμβουλές τους καθ' όλη τη διάρκεια της συγγραφής της πτυχιακής εργασίας μου.

Ευχαριστίες στους διδάσκοντες του Τμήματος και όλους τους συμφοιτητές μου για το ωραίο ταξίδι που κάναμε μαζί και τις όμορφες και αποτελεσματικές στιγμές στη διάρκεια των μαθημάτων στην Πάφο.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες θα ήθελα να απευθύνω στους Διευθυντές των σχολικών μονάδων που δέχτηκαν με προθυμία και συνέπεια να συνεργαστούν για την συμπλήρωση των ψηφιακών ερωτηματολογίων, χωρίς την συμβολή των οποίων η διεξαγωγή της έρευνας θα ήταν πολύ δύσκολη έως αδύνατη.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα έρευνα πραγματεύεται τον ρόλο του διευθυντή του σχολείου στη διαχείριση της ετερότητας και της διαφορετικότητας. Ο διευθυντής του σχολείου είναι το πλέον κατάλληλο πρόσωπο για την καλλιέργεια αντιρατσιστικού κλίματος μέσα στη σχολική μονάδα. Συνεπώς, σκοπός της παρούσας έρευνας είναι να διερευνήσει τις απόψεις των διευθυντών όσον αφορά στη διαχείριση της ετερότητας και της διαφορετικότητας, με απώτερο σκοπό να εντοπιστεί το επίπεδο ενημέρωσής τους και να καταγραφούν στρατηγικές για τη βελτίωση της υπάρχουσας κατάστασης.

Το δείγμα αποτελείται από 160 διευθυντές σχολικών μονάδων της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στους Νομούς της Κεντρικής Μακεδονίας. Η δειγματοληψία είναι δειγματοληψία μη πιθανότητας, και τα ερωτηματολόγια στάλθηκαν ηλεκτρονικά. Από τα 160 ερωτηματολόγια ελήφθηκαν τελικώς απαντήσεις από 140.

Τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας παρουσιάζουν μεγάλη σημασία για τα θέματα που αφορούν στη διαπολιτισμική εκπαίδευση. Τέτοια είναι, η ενδοσχολική βία, η διαχείριση της ετερότητας και της αναπηρίας, η αποδοχή της διαφορετικότητας, η δημιουργία συνεργατικού και θετικού κλίματος. Στο πλαίσιο αυτό είναι σκόπιμο να ενισχυθούν οι πρωτοβουλίες των εκπαιδευτικών για καινοτόμες δράσεις μέσω της επιμόρφωσης.

ABSTRACT

This research deals with the role of the school principal in managing otherness and diversity. The school principal is the most appropriate person for growing anti-racist climate in the school unit. Therefore, the aim of this research is to examine the school principals' views toward managing otherness and diversity, with a view to identifying the level of their updating and recording strategies for improving the existing situation.

The sample consists of 160 principals of school units of Primary and Secondary Education in Central Macedonia. Sampling is non-probability sampling, and the questionnaires were sent by e-mail. 140 questionnaires out of 160 were finally replied. The results of this study are highly relevant to issues of intercultural education, such as school bullying, diversity and disability management, acceptance of diversity, creation of cooperative and positive school environment. In this context, it is worthwhile reinforcing teachers' initiative in innovative actions by training.